

Використання кейс-технологій на занятті з іноземної мови

Вікторія КОСТЮК,

викладач кафедри англійської мови у судноводінні Херсонської державної морської академії

Ефективним засобом формування професійних якостей майбутніх спеціалістів, зокрема судноводіїв, збагачення їх теоретичними знаннями та практичними навичками є впровадження форм і методів інтерактивного навчання. Аналіз науково-педагогічної літератури засвідчує, що перспективні серед цих методів навчання – кейс-технології, які належать до навчально-ігрової діяльності та сприяють тісному зв'язку між теорією і практикою в умовах, максимально наближених до професійних. Вони спрямовані на формування активної позиції студентів, підготовку до самостійного прийняття рішень у різноманітних професійних ситуаціях, забезпечення процесу формування професійних якостей майбутніх судноводіїв, серед яких важлива роль відводиться вмінню спілкуватися іноземною мовою на професійні теми.

Незважаючи на пошуки дослідників розв'язання проблеми підготовки майбутніх судноводіїв до професійно-орієнтованого спілкування, наявні певні суперечності між: соціальним замовленням суспільства щодо підготовки судноводіїв зі сформованими навичками професійно-орієнтованого спілкування та недостатнім рівнем реалізації цього напрямку в навчально-виховному процесі морських закладів освіти; значним педагогічним потенціалом кейс-технологій та реальною практикою їх використання в освітньому процесі під час підготовки майбутніх судноводіїв.

Нині вже здійснено значну кількість досліджень щодо означеного питання (П.Делі, Ю.Сурмін, Ш.Бобухжаев, В.Давиденко, Дж.Барбазет, М.Гончарова, А.Долгоруков, Е.Михайлова). Однак науковці недостатньо уваги приділяють аспекту формування іншомовної компетенції у студентів морських ВНЗ. Проблема вибору та адаптації відповідного формату кейс-технологій для специфічних навчальних цілей в морському ВНЗ залишається відкритою, тому аналіз наявних форматів і визначення найдоцільніших з них для застосування на занятті з іноземної мови є актуальними та необхідними.

Мета статті – розглянути методику організації навчання іншомовного професійно-орієнтованого спілкування на основі кейс-технологій в морських вищих навчальних закладах.

Під час навчання за цією технологією взаємини суб'єктів навчального процесу вибудовуються в певний спосіб. Навчальний процес сконцентровується на студентові. Викладач при цьому є фасилітатором, який не нав'язує своєї думки, а організовує процес пошуку рішень, сприяє формуванню та підтримці впевненості студента в собі та його

відповідальності за процес власного навчання. Роль викладача – пробуджувати інтерес студентів, стимулювати їхню активність, спрямовуючи рух обговорення від фактів і деталей до конкретних рішень, та заохочуючи пропозиції, аналіз і висновки. Завдання студента – прийняти на себе відповідальність за процес власного навчання, підготуватися до обговорення й брати участь у ньому, висловлюючи свої власні ідеї. Запропонована організація навчання на основі кейс-технологій створює умови для отримання студентами власного інтелектуального досвіду.

Цільовою аудиторією є студенти четвертого й п'ятого рівнів володіння іноземною мовою. За шкалою рівнів володіння іноземною мовою, прийнятою в європейських країнах, це B-1.2 – проміжний (intermediate) рівень нефілологічного профілю та B-2.2 – просунутий (advanced) рівень [2].

Методика застосування кейс-технологій під час навчання іншомовного професійно-орієнтованого спілкування курсантів спеціальності «Судноводіння» охоплює два етапи: підготовчий (позааудиторний) і реалізувальний (аудиторний), на кожному з яких здійснюється певна робота як викладачем, так і курсантом.

Ефективність заняття, побудованого на використанні кейса, істотно залежить від ступеня продуманості плану та організації дискусії, що для викладача на підготовчому етапі означає виконання певних дій, а саме:

- виділення професійно значущих для цієї діяльності кейсів;
- озnamлення із змістом обраного для аналізу кейсу (фактами і взаєминами між дійовими особами для розуміння проблем, що порушуються цим кейсом);

– визначення технологічної моделі заняття, форм групової взаємодії курсантів на різних етапах уроку;

– моделювання дискусії, її початку, розвитку й завершення, прогнозування запитань, які можуть постати, а також аргументів і контраргументів, які можуть бути заявлені (продумати запитання особливо важливо, оскільки їм у веденні дискусії належить ключова роль. Запитання допомагають залучати курсантів до дискусії, типових етапів аналізу ситуації, роз'яснювати думки, стимулювати обговорення, змінювати напрям дискусії, обґрунтовувати гіпотези; у разі потреби, розряджати обстановку, підсумовувати інформацію тощо. Підготовлені запитання мають спрямовувати роздуми курсантів до розуміння проблеми);

– виділення, добір та організація мовних засобів (лексичних, граматичних, стилістичних) для зняття мовних труднощів розуміння матеріалу кейса;

– складання домашнього завдання.

Підготовча позааудиторна робота курсанта охоплює:

– ретельне вивчення матеріалу кейса;

– виконання домашньої роботи, що включає орієнтувальні завдання з первинного аналізу кейса (домашнє завдання допомагає курсантам не лише прочитати кейс, а й ретельно вивчити його: ознайомитися з фактами і відносинами героїв. Завдання передбачають роботу з мовними засобами: ознайомлення з новою лексику, ідіомами і новими синтаксичними структурами, що утруднюють розуміння цього кейса);

– ознайомлення з особливостями системи оцінювання.

На реалізувальному етапі методика застосування кейс-технологій під час навчання курсантів іншомовного професійно-орієнтованого спілкування передбачає такі дії викладача:

– проведення вступної бесіди;

– формування міні-групи;

– організація дискусії з підтримкою творчого настрою курсантів;

– оцінювання внеску кожного курсанта в аналіз кейса;

– виступ із заключним словом.

Дії курсантів на аудиторному етапі є такими:

– виявлення найважливішої інформації в кейсі, що аналізується, її підсумовування, реферування;

– «привласнення» інформації, наповнення її особистісним змістом шляхом накладання нової інформації на особистий досвід;

– виділення в ситуації основних макро- і мікрооб'єктів аналізу;

– визначення експлікованих і латентних причинно-наслідкових та інших зв'язків;

– проведення аналізу, означення проблеми, зіставлення, узагальнення, аргументації;

– генерування нових ідей під час участі в «мозковому штурмі»;

– продукування аргументованого усного висловлювання в ході обговорення проблем у мікрогрупах;

– сприйняття, інтерпретація та вербальна реакція на висловлювання співрозмовника під час спеціально організованих і підготовлених викладачем активних форм навчання (ділова гра, дискусія);

– рефлексивна діяльність з категоризації та оцінювання набутих знань.

Відбір матеріалу. Матеріалом для аналізу є **кейс** (ситуація). Л.Е. Лінн визначає кейс як розповідь, засновану на реальних подіях, що вимагають уважного вивчення та аналізу студентів з метою виявлення частин проблеми та колективного розроблення стратегій її подолання й подальшого вибору та обґрунтування прийнятого рішення [4]. Іншими словами, кейс – це історія з реального життя, викладена з певною навчальною метою.

Д.Скодт зазначає, що кейс характеризується наявністю актуальної або реальної проблеми, необхідністю вибору. У ньому зазвичай традиційно представлений той (або ті), кого життя поставило перед необхідністю вирішити цю проблему [5]. Отже, кейс містить інформацію, яку студенти, здійнявши наявний у них комплекс певних професійних знань, повинні проаналізувати й на основі цього знайти рішення проблеми та обґрунтувати його. Особливістю такої роботи є те, що не існує ні заздалегідь відомого «правильного» способу аналізу ситуації, ні єдино правильної відповіді.

Під час відбору матеріалу для аналізу необхідно враховувати спеціальні, професійні, вікові та інші особливості студентів. Це дозволяє учасникам обговорювати цілий спектр питань і в такий спосіб підтримувати інтерес усіх членів групи.

Одним із важливих критеріїв відбору тексту є ступінь його проблемності. Перевага має бути надана кейсам, що дозволяють легко залучати студентів до обговорення. Починати можна з невеликих за обсягом і нескладних ситуацій.

На думку Л.Е. Лінн, справжній кейс характеризується:

– простим викладом цікавої, захоплюючої, часто драматичної історії, фінал якої невідомий;

– наявністю певного навчального потенціалу (містить можливості для застосування та засвоєння певних теоретичних і практичних знань);

– відсутністю однозначного вирішення проблеми, що міститься в ньому;

– присутністю «героїв» (дійових осіб), які постають перед необхідністю вибору, виходу з конфлікту або прийняття рішення;

– потребує ретельного вивчення інформації, яка міститься в ньому, для обґрунтування гіпотез, їх оцінювання та прогнозування наслідків;

– наявністю достатньої для детального аналізу інформації;

– можливістю для організації на його основі комунікативних видів діяльності [4].

Планування основних етапів заняття. Після відбору матеріалу варто приступати до планування основних етапів заняття, видів діяльності та завдань. Орієнтовна схема «етап – діяльність – завдання» є такою:

1. *Первинне ознайомлення з проблемою.* – Робота в малих групах зі складання короткого опису прочитаної ситуації. – *Завдання:* Складіть короткий (не більш як вісім речень) опис прочитаного вами кейса, намагаючись включити до нього всю основну інформацію; заповніть таблицю інформацією з кейса, або дайте відповіді на запитання. Презентуйте опис, підготовлений вашою групою, і послухайте повідомлення представників інших груп. Визначте, чиє повідомлення є лаконічнішим і вичерпнішим.

2. *Визначення передумов.* – Критичне розуміння фактів (ланцюг помилок). – *Завдання:* Складіть список показників того, що вийшло не так, як очіувалося або було бажано. Передумови повинні спрямувати до визначення проблеми.

3. *Встановлення цілі.* – Зробити припущення. – *Завдання:* Визначте критичні твердження, зроблені головними особами. Встановіть обмежувальні умови, за яких діяла людина в кейсі, та її можливості. Оцініть рішення, прийняті кожним учасником, та їхні наслідки.

4. *Проведення аналізу.* – Можливість поєднання фактів з теоретичними знаннями курсантів. – *Завдання:* Встановіть, які ідеї, моделі та теорії є корисними, застосуйте їх до ситуації.

5. *Встановлення діагнозу.* – Висвітлення проблем. – *Завдання:* Встановіть проблеми (різниця між цілями та вчинками). Оцініть пріоритетність складних становищ/проблем відносно часу, важливості тощо.

6. *Аналіз фактів кейсу.* – Відповіді на запитання викладача з метою формулювання проблеми. – *Завдання:* Визначте причини проблеми та постраждалих від них.

7. *Генерування альтернатив та їхнє оцінювання.* – Колективна творчість сформованих малих груп щодо розгляду можливих альтернатив з метою вибору оптимального рішення. – *Завдання:* Віднайдіть можливі альтернативні дії. Оберіть дві–три альтернативи. Конкретизуйте та встановіть пріоритетність критеріїв, використаних для обрання альтернативних дій. Перевірте можливі наслідки альтернативних дій.

8. *Розроблення плану дій.* – *Завдання:* Оберіть напрями дій. Розробіть план здійснення та план оцінювання виконаних дій. Презентуйте ваш план рішень. Кожна група представляє аргументи на захист своєї позиції, намагаючись схилити опонентів до власного або прийняття компромісного рішення проблеми (це може бути рольова гра, наприклад, «ТВ-шоу» або «суд», «круглий стіл» тощо).

9. *Заключний етап.* – Підбиття підсумків викладачем і/або рефлексивних звітів студентів; оцінювання участі курсантів у роботі групи, пояснення домашнього завдання. – *Завдання:* Напишіть, яким, на вашу думку, може бути закінчення історії.

Кожний етап аудиторної роботи співвідноситься з розвитком певних умінь. Наприклад, удосконалення вміння реферування здійснюється під час передачі основного змісту кейса, а тренування вміння сприйняття та оцінювання інформації – під час обмірковування відповідей на запитання викладача. Практика вміння формулювати, логічно вибудувати й аргументувати висловлювання здійснюється на етапі роботи міні-груп з підготовки рішень, вміння здійснювати непідготовлені висловлювання – на етапі відстоювання власної думки під час дискусії. Завершальний етап роботи з методики є найважливішим, оскільки розвиває вміння рефлексії.

Після того, як схема уроку складена, починається безпосередня підготовка до роботи в аудиторії.

Наголосимо: ефективність стратегії обговорення залежить від ретельної підготовки, визначення структури, дотримання регламенту та контролю. Заняття починається з постановки стимулювальних запитань, які можуть стосуватися, наприклад, життєвого досвіду курсантів. Спрямовані на співвіднесення свого досвіду із запропонованою ситуацією, подібні питання допомагають емоційно налаштувати курсантів на обговорення. Після цього постають питання діагностичного характеру, які допомагають окреслити ситуацію та підсумовувати факти. Наступними повинні бути питання й завдання, спрямовані на виявлення проблеми з позиції кожного з «героїв» ситуації, потім пропонуються прогностичні завдання для пошуку шляхів вирішення проблеми, а на завершення – власне дискусія, під час якої ухвалюється рішення.

Початок дискусії – єдиний момент, коли ситуація повністю контролюється викладачем, і від того, як саме почнеться обговорення, залежить загальний хід усього заняття. Тому, що серйозніше викладач поставиться до продумування змісту та форми запитань, то успішніше пройде обговорення кейса.

Зазвичай аналіз кейса охоплює обговорення чотирьох основних запитань:

1. У чому полягає проблема запропонованої ситуації?

2. Кому з героїв належить вирішити цю проблему?

3. Які варіанти вирішення є в цього героя (або героїв)?

4. Які можуть бути результати цих рішень?

Ураховуючи відповіді на ці запитання, викладач може прогнозувати розвиток дискусії та коригувати її хід, ставлячи запитання, відповідні тим моментам, на розгляд яких він хотів би спрямувати обговорення. При цьому потрібно бути готовим до того, що студенти можуть висловити непередбачені викладачем погляди.

Особливої уваги викладача вимагають переходи між запитаннями. Заздалегідь продуманий перехід дискусії від обговорення одного питання теми до іншого допоможе вирівняти хід заняття.

Завершальний етап заняття викладачеві зазвичай контролювати важче, ніж початок, оскільки

завершити хід дискусії буває непросто. Форма завершення заняття, яка залежить від ходу обговорення, має спонукати до досягнення обраних цілей і завдань уроку. Практика засвідчує, що використання тільки одного способу завершення знижує інтерес до заняття. Наведемо приклади декількох варіантів завершення обговорення:

– стисле резюме викладача після презентації міні-групами результатів аналізу та знаходження колективної стратегії оптимального вирішення проблеми. Оскільки більшість ситуацій аналізуються індуктивно, резюмування можна побудувати дедуктивно. Викладач у короткому резюме найосновніших етапів аналізу, прямуючи від цілого до часткового (або навпаки), показує їх взаємозв'язок і взаємозалежність;

– постановка додаткових питань, не порушених у дискусії. Такий спосіб завершення обговорення використовується з метою допомогти курсантам з висновками. Однак у такому разі потрібно враховувати можливість певного ризику втрати керування ситуацією, оскільки прогнозувати її хід і регламентувати її в часі буде дуже важко;

– надання нової інформації. У тих випадках, коли аналіз кейса не дає змогу вирішити проблему, що задовольняє всіх учасників обговорення, можна надати додаткову інформацію про те, як далі розвивалися події, що сталося з головними дійовими особами, з судом тощо;

– узагальнення та підбиття підсумків студентами. Студенти готують індивідуальні або групові резюме ходу і результатів дискусії. Презентації резюме можуть бути як усній, так і в письмовій формі залежно від мети заняття. З огляду на це, бажано передбачити запитання, спрямовані на здобуття необхідної інформації. Відповіді курсантів можуть бути представлені для обговорення в кінці цього або на початку наступного заняття.

Для роботи з кейсами використовуються такі техніки аналізу: відповіді на запитання до кейса, заповнення таблиць інформацією з кейсів, завдання з множинним вибором, «мозковий штурм» ідей курсантів, обговорення кейса – дискусія, конференція, рольова гра, мозаїка, заповнення оціночних форм. Основними формами роботи для аналізу кейсів є індивідуальна робота, парна, групова, змішування курсантів для обміну інформацією (mingleactivity).

Важливою умовою є робота з аналізу нестандартних ситуацій, морських інцидентів, катастроф – виключно англійською мовою. У такий спосіб на даному етапі курсанти набувають знань, умінь та навичок з англійської мови та розвивають свої творчі здібності з аналізу подібних ситуацій.

Індивідуальний аналіз кейса та його обговорення в групі надають набагато більше можливостей для формування навичок професійно-орієнтованого спілкування та фахової майстерності майбутніх судноводіїв, ніж заучування підручника чи конспекту лекцій.

П'ятибальна система оцінювання, що історично склалася в Україні, не пристосована до роботи з кейсами, оскільки інтерактивна методика, на противагу класичній, потребує оцінювання не так набору певних знань, як уміння курсантів логічно мислити й формулювати своє висловлювання під час аналізу ситуації. На практиці велика увага приділяється оцінюванню діяльності курсантів у роботі над ситуацією, і робиться це не завжди за допомогою оцінки. Однак, коли є необхідність її виставлення, наша підсумкова оцінка підраховується в процентному вираженні та у відповідному йому дво-, три-, чотири- або п'ятибальному еквіваленті. Наприклад, 85 із 100% відповідає п'яти балам, від 70 до 85% – чотирьом, від 55 до 70% – трьом, нижче 55% – двом балам.

Для підрахунку використовується багатокомпонентний метод, що охоплює оцінювання за такими позиціями: а) присутність на занятті – 30% (вражаємо, що пасивно курсант усе одно бере участь у процесі навчання, мимоволі сприймаючи і засвоюючи інформацію); б) участь у занятті (з урахуванням рівня активності) – від 10 до 40% (береться до уваги участь у груповому аналізі та усній презентації результатів, рівень володіння лексичним і граматичним матеріалом (необов'язковий критерій), вміння логічно оформлювати та аргументувати свої висловлювання); в) письмові роботи – від 10 до 30% (дозволяють проконтролювати рівень володіння мовним матеріалом і вміння логічно оформлювати та аргументувати свої висловлювання).

З метою стимулювання активності під час обговорення кейсу доцільно публічно оцінювати поточну роботу підгруп. Наголосимо, що оцінювальна діяльність викладача в навчальному процесі не повинна стримувати ініціативу учасників дискусії. Курсант має розуміти систему оцінювання його роботи, роз'яснити яку можна шляхом ознайомлення з правилами роботи над кейсом. Відомо, що виховний ефект оцінювання й оцінки зумовлений ступенем відкритості системи оцінювання, а також її справедливістю.

Роль викладача. Оскільки значна частина часу на занятті присвячена обговоренню проблемних ситуацій з професійного життя, можуть виникати запитання: а) як будуються відносини курсантів і викладача, який не має спеціальних знань з обговорюваних проблем, і б) як викладач здійснює роботу з удосконалення мовних знань курсантів. Для успішного здійснення поставлених перед ним завдань викладач повинен виконувати роль консультанта, який працює в проекті з метою забезпечення правильної діагностики проблеми. Функції викладача-консультанта охоплюють виявлення мовної та комунікативної компетенцій учасників проекту. Фіксування граматичних, фонетичних і стилістичних помилок відбувається за допомогою аудіо- або відеозапису, корисним також є залучення асистента. Запис і відеозапис можуть бути використані не тільки для діагностики проблем, а й для фіксування

прогресу досягнутого учасниками в ході навчання. Перегляд або прослуховування власних висловлювань допомагає курсантам усвідомити свої слабкі сторони та є потужним стимулом для вдосконалення знань. Після діагностичного етапу кожний учасник ознайомлюється із рівнем власної мовної та комунікативної компетенції; вибудовується програма з поліпшення знань.

Аналізуючи виступи учасників дискусії, викладачеві дуже важливо витримати баланс, показавши не лише слабкі, а й сильні сторони курсанта. Подальше планування програми курсу здійснюється з урахуванням потреб курсантів, можливо також складання індивідуальних програм для самостійної роботи учасників з подальшою консультацією викладача. Такий стиль роботи викладача сприяє усвідомленню студентами власної відповідальності за отримання знань.

Важливим також є вид навчальної аудиторії, що має нагадувати зал засідань або конференц-залу, і використання професійної термінології. Наприклад, заняття може називатися зборами ради морських офіцерів, засіданням, конференцією – залежно від ситуації. Курсанти, відповідно до виконуваних ними ролі, можуть бути членами ради морських офіцерів, учасниками експертної групи тощо.

Викладач, як і курсанти, повинен уважно вивчити всі факти. Читаючи текст кейса, він має відібрати слова, фрази, структури, нерозуміння яких може призвести до неправильного розуміння всього змісту. Розгляд таких слів і структур передують аналізу ситуацій, оскільки часто адекватне розуміння ситуації залежить саме від них.

У ході вироблення рішень у групах викладач може надавати допомогу курсантам у формулюванні їх висловлювань. Важливо, щоб виправлення граматичних, фонетичних та інтонаційних помилок відбувалося коректно. Найліпший спосіб виправити помилку – поставити курсанту уточнювальне запитання, що містить перефразування його висловлювання, демонструє граматичну, фонетичну або інтонаційну норму.

Для успішної дискусії важливим є вміння викладача підтримувати інтерес учасників один до одного, оцінити ступінь зацікавленості та залучення учасників до дискусії й дотримати баланс виступів. Не кожний учасник має можливість висловитися на занятті, однак викладач повинен так розподілити час, щоб надати таку можливість більшості охочих. Корисно робити аванси мовчазним учасникам, стимулюючи їх на висловлювання своїх поглядів і контролювати поведінку лідерів, даючи їм можливість навчитися поважати й цінувати погляди та внесок інших.

Викладач залишається «в тіні», коли дискусія «в розпалі», та з'являється, коли вона «згасає», щоб надати їй нового поштовху, або підбити підсумки.

З метою більш успішного впровадження кейс-технологій у процес навчання іноземної мови ми розробили «Методичні рекомендації до складання та обговорення кейсів». Використання в роботі цих

рекомендацій надає можливість викладачам розробляти і застосовувати різні види кейсів для організації аудиторної та самостійної роботи курсантів.

Для них було розроблено та впроваджено в навчальний процес посібник «Cases on Board Vessels» (збірник кейсів для курсантів та студентів напряму 6.070104 «Морський та річковий транспорт», спеціальності судноводіння). Він охоплює автентичні тексти-описи випадків або аварій на різних суднах, а також вправи для їх детального вивчення та аналізу причин, через які вони сталися. Тексти-описи кейсів посібника було складено Академією Шведського клубу для викладання курсу управління морськими ресурсами. Метою посібника є розвиток умінь спілкування на професійні теми в процесі аналізу випадків на судні, виявлення їх причин і засобів попередження. На наш погляд, проблеми будуть зрозумілі та осмислені курсантом лише тоді, коли він буде обізнаний з можливими труднощами на судні, зможе обґрунтувати своє особистісно-професійне ставлення, представити власний варіант вирішення чи прогнозу проблеми.

Отже, кейс-технології мають значні функціональні можливості для активізації навчання іншомовного професійно-орієнтованого спілкування, що відповідає завданням професійної освіти, орієнтованих на розвиток особистості від отримання спеціальних знань і навичок до формування професійних умінь, а також реалізації творчого потенціалу курсантів.

Подальшою перспективою нашого дослідження є проведення педагогічного експерименту з використанням кейс-технологій.

Література

1. *Програма з англійської мови для професійного спілкування* / Колектив авторів: Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок, В.О. Іваніщева, Л.Й. Клименко, Т.І. Козимирська, С.І. Кострицька, Т.І. Скрипник, Н.Ю. Тодорова, А.О. Ходцева. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
2. *Щукин А.Н.* Обучение иностранным языкам: Теория и практика: Учебное пособие для преподавателей и студентов / А.Н. Щукин. – М.: Филоматис, 2004. – 416 с.
3. *Хуторской А.В.* Современная дидактика: Учебник для вузов / А.В. Хуторской. – СПб: Питер, 2001. – 544 с.
4. *Lynn Laurance E.* Teaching and Learning with Cases. A Guidbook. Chatham House Publishers, Seven Bridges Press, LLC, 1999.
5. *Schodt David.* An Orientation Message on Case Learning / The Electronic Hallway. – Network. <http://www.hallway.org>.

Анотації

Вікторія КОСТЮК

Використання кейс-технологій на занятті з іноземної мови

У статті розглянуто методику організації навчання іншомовного професійно-орієнтованого спілкування на основі кейс-технологій, реалізація яких має

забезпечити високий рівень професійної підготовки майбутніх фахівців. Охарактеризовано особливості їх реалізації в морських навчальних закладах. Доведено, що використання цих технологій сприяє професійному становленню; дає змогу вирішити проблему шляхом аналізу її складових, залучити курсантів до колективного вирішення професійних питань, активізувати набуті знання з фахових дисциплін, застосувати теоретичні знання на практиці. Наголошено, що робота курсантів з англомовним кейсом допомагає викладачу викликати зацікавленість до вивчення іноземних мов, розвинути креативність, уяву, розумові якості курсантів, уміння усного мовлення, активувати знання лексики та граматики. Підсумовано, що процес опрацювання кейсу мотивує курсантів вивчати англійську мову, сприяє поліпшенню розуміння головної ідеї кейсу, допомагає виявити труднощі, які постають у курсантів під час усного мовлення.

Ключові слова: професійно-орієнтоване спілкування, кейс-технології, методи активного навчання, засоби і форми навчання.

Викторія КОСТЮК

Использование кейс-технологий на занятии по иностранному языку

В статье рассмотрена методика организации обучения иноязычного профессионально-ориентированного общения на основе кейс-технологий, реализация которой должна обеспечить высокий уровень профессиональной подготовки будущих специалистов. Охарактеризованы особенности их реализации в морских учебных заведениях. Доказано, что использование этих технологий способствует профессиональному становлению; позволяет решить проблему путем анализа их составляющих, привлечь курсантов к коллективному решению профессиональных вопросов, активизировать полученные знания по специальным дисциплинам, превратить теоретические знания в практические. Отмечено, что работа курсантов с англоязычным кейсом помогает преподавателю вызвать интерес к изучению иностранных языков, развить креативность, воображение, умственные качества курсантов, навыки устной речи, активизировать знания лексики и грамматики. Подытожим, что процесс обработки кейса мотивирует курсантов изучать английский язык, способствует улучшению понимания главной идеи кейса, помогает выявить трудности, которые возникают у курсантов во время устной речи.

Ключевые слова: профессионально-ориентированное общение, кейс-технологии, методы активного обучения, средства и формы обучения.

Victoria KOSTYUK

Use of case technology at the foreign language lessons

In the article the method of organizing foreign language teaching professionally-oriented communication based on case-technologies, the implementation of which should ensure a high level of training of future specialists. The peculiarities of their implementation in marine education. Proved that the use of these technologies contributes to professional development; makes it possible to solve the problem by analyzing its components, to attract students to the collective resolve professional issues, enhance their knowledge in professional disciplines, apply theoretical knowledge in practice. Emphasized that the work of students from English-speaking teacher Casey helps generate interest in the study of foreign languages, develop creativity, imagination, mental quality of students, the ability of speech, activate the vocabulary and grammar knowledge. Summed up the process of elaboration Case motivate cadets to learn English, promotes better understanding of the main ideas of cases, helps to identify the difficulties encountered by the students during the speech.

Keywords: professionally-oriented communication, case-technology, active learning methods, means and forms of education.

